

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Kossuth Lajos emlékezete.

— Várhidy Lajos polgármester megnyitó beszéde. —

Egy nemzet szíve dobban meg ma, hogy lerója a hála és kegyelet adóját azon nagy férfú iránt, a kinek a nemzet újjászületését köszönheti.

Tegyük le tehát e napon mi is a munka szerszámaikat; öltjük fel ünnepi ruhánkat; üzzük ki szívünkéből a visszavonást, a párt-szenvedélyt s a legtisztább honszerelm lángja mellett áldozunk Kossuth Lajos emlékének.

Miért ez ünnepély? Kérdezik nények.

Mert kötelességünk és szükségünk van reá, hogy ünnepeljünk.

Hazafiúi kötelességünk, hogy ápoljuk a szeretetet, a hála és kegyelet virágát azon nagy férfú iránt, aki felrázta tétlenségéből a nemzetet, összetörte bilincseit s lerakta a magyar állam alkotmányosságának, függetlenségének alapjait; a ki lángelméjét, lángelméjének minden tudományát önzetlenül a haza javára szentelte; a ki kockára tette életét, feláldozta a családi tűzhely nyugalmát, boldogságát; a ki az elnyomtatás, a gyász napjaiban szívében hordozta egy nemzet keservét, bánatát. S mindezekért mit kapott osztályrészül? Viszonzásul

kapta, uraim, a hontalanság keserves kenyerét.

De e mai rideg, számító világban, amelyben az eszmény elhomályosul, a mult nagy emlékeit háttérbe szorítja az érdek, a spekuláció, *szüksége* is van lelkünknek ilyen ünnepre. Szüksége van, mert Kossuth Lajos emlékezete forrás, amelyből honszerelmet merítünk, amelyben megfürdik lelkünk s lemossa magáról azt a porréteget, amit a közöny s a mindennapi kenyérharc reá rakott.

És mégis sokan vannak, akik nem ünnepelenek, azt állítván, hogy Kossuth Lajos érdemei felett a történelem ma még tárgyilagosan nem nyilatkozhatik.

Igaz, a történelemnek bizonyos idő kell, ahonnan elfogulatlanul, higgadtan szemlélheti az eseményeket, bírálhatja a szereplő egyéneket; éppen úgy, miként a photographus leneséjének is bizonyos térbeli távolság kell, hogy tiszta és hű képet adjon. De uraim! a kritikai észen kívül van még az emberben egy másik, nem kevésbé fontos tényező, amely behatol oda, hova az ész már be nem mehet és ez a szív. S midőn e honfi szív világánál beletekintek a 48-as események kohójába, akkor látom csak mi volt e nagy férfú. Egy apostol volt

ő, a ki szavának varázshatalmával milliók és milliók szívébe öntötte a haza- és szabadságszeretetet; hadvezér volt, a ki diadalról-diadalra vezetett egy maroknyi sereget; király volt, a ki uralkodott a honfi lelkeken; s remete volt, a ki vezekleni ment egy nemzetnek ezredéves büneiért. Neve eszménynyé magasztosult a nép előtt: a haza- és szabadságszeretet eszményévé, a melyet bevéssett oda, a honnan a hatalom sem irthatja ki többé, — a honfiak keblébe. Nevének pusztá említése a kuruc csaták harci riadója, a tárogatók mélabús zenéje. Nevének pusztá említése könyvet fakaszt szemünkben; a hála sóhaja tör elő keblünkéből, a mely fel megy a magyarok Istenének trónusáig, megköszönni, hogy magyarnak teremtette.

Eltemettük már e nagy férfút, de csak azt temethettük el a mi rajta mulandó volt, földi volt. Lánglelke itt van közöttünk és velünk lesz időtlen-időig, a mint ő maga megmondá: »Ha majd eltemetnek, akkor feltámadok siromból és akkor a Kossuth név nagyobb hatalom lesz, mint volt valaha«.

TÁRCA.

Kossuth Lajos ifjú koráról.

A „Frankfurter Zeitung“ 1876. évi július 21-iki számában Oppenheim Adolf tárcacikk sorozatát közöl s Kossuth Lajos éltéből s gyermekéveiből a következőket írja:

A kis Lajos, míg a többi gyermekek az utca porában játszadoztak, távol a zajos gyermekeregtől, a folyó partján andalgott s egészen átengedte magát a kies vidék hatalmas benyomásának.

A szomszédos ev. lelkész felismerte a fiuban rejtőző szellemet és ettől nyerte az első kiképzését.

Bár a kis Lajos került többi kartársai társaságát, de kivételt tett egy leánykával, Beer Farkas házaló zsidó gyermekével. E leánykát Eszternek hívták. Nagy, sötét szemei, nemes szabású arca s dús fekete haja a »zsidó rózsza« nevet szereztek meg számára.

Kossuth azt mondta róla, midőn későbbi éveiben ismét látta, „legfájdóbb gyermekkori élményeimre emlékeztem vissza; bár egyszerűek voltak azok, mégis a legmaradandóbb befolyást gyakoroltak lelkemre, mely most is könnyeket facsar szememből, ha csendes magányban ellenállhatatlan erővel merül föl bennem az emlékezet. Mert a »zsidó rózsának« köszönhetem, a mi vagyok . . .“

Eszter egyetlen leánya volt egy zsidó házalónak, a ki batyujával egész héten át faluról-falura házalt és péntek este, a szombat beköszöntése

előtt tért vissza családi tűzhelyéhez, hogy a munka napok porát leverje saruiról s egy napi pihenés után ismét fáradalmas körutjára keljen.

Othton elbeszélte, mit látott utján, elbeszélé a gazdag urak fényes pompáját s a kis leány csillogó szemekkel hallgatta e szombatnapi beszélgetéseket, hogy azután elmondja mindezeket Lajosnak, az ő hű társának, ki nem csufolta s nem bántotta őt, mint a többiek.

„Óh, én is nagy, gazdag akarok lenni“ mondá olyankor fénylő szemekkel.

Lajos viszont elbeszélte az ő kis Eszterének, a mit ő tanult a lelkésznel.

Kedvence tanulmánya a történet volt.

Éjjel nappal buvárkodott a históriában s szikrázó szemekkel, kigyult arccal beszélt Eszternek Rákóczyról.

Lajosnál, ki néhány évvel fiatalabb volt az Eszternél, a benső barátság érzelve érintkezésük első pillanatától kezdve oly szenvedélylyé lőn, mely teljesen uralkodott fölötté.

Eszter egy nyájas tekintete soha nem ismert boldogsággal töltte el a gyermek kebelét; nem ismert áldozatot, melyet meg nem hozott volna érte s mindezt csak egy kedves szaváért. Eszter nagyobb hatalmat gyakorolt Lajosra, mint szülői és tanítói s ha előtte állt, a szilaj fiut szelidség szállta meg.

Ha ellenben — mint ő maga beszéli később Esztert másokkal látta társalogni, vagy enyeglegni, oly düh fogta el egész valóját, melyet csak könnyekkel tudott lecsillapítani.

Lajos szenvedélyes hajlama sem szülői, sem Eszter előtt titok nem maradhatott. Amazok

mosolyogtak fölötté, emez pedig, ha a gyermek ragaszkodását nem is mérlegelte valódi becse szerint, mégis megindult ennek határtalan volta fölött s ilyenkor piciny keze közé fogta Lajos izzó homlokát, végig simította dús fürteit a nélkül, hogy sejtette volna ezen érintés búbájós hatását . . .

Igy mult év, év után.

Lajos és Eszter ott ültek esténként a folyó partján, beszélgetve élményeikről. Eszter gyakran buzdítá a fiut:

»Ha férfi volnék tultennék Rákóczyt is. Olyan nagy úr válnék belőlem, hogy lábaim előtt heverne az egész világ. Te Lajos férfi vagy, nagy úr válhatik belőled; azzá kell lenned, különben nem érdemelnéd meg, hogy a nap rád süssön.«

Igy kelté fel Eszter a kis Lajosban a dicsvágyat.

Lajos a világ zaja után kívánczozott; harc és küzdelem kellett neki. El is jött az idő erre csakhamar.

Szülői hirtelen elhaltak, tanítói elköltöztek s az árván maradt fiu rokonai segítségével, a szomszéd város gymnasiumát látogatta.

Szelleme itt szárnyakra kelt.

Első volt mindig társai közt s míg amazok haszontalansággal töltötték idejüket, ő egyedül ült szobájában könyvekbe mélyedve.

Rég elporladozott vitézek alakjait látta képzelésben, a mint Eszter esetelte azokat s az ifjában fölébredt a vágy, nagyot, dicsőt teremteni s e vágy eleinte szavakban röppent el alakjáról, mig e szavak — ama hatalmas és elragadó

Ünnepélyek.

Zalaegerszeg város közönsége, a társadalom minden rétege, lelkesen ünnepelte meg Kossuth születésének századik évfordulóját.

18-án este nyolc órakor kigyultak az örömtüzek minden ház ablakában. Az ős virágaival díszítették fel az ablakokat, nemzeti zászló lengett minden házról; az üzletek kirakataiban Kossuth Lajos megkoszorozott képe, a magyar címer, transparentek foglalták el az áruk helyét. Minden transperentről Kossuth neve világított a hullámzó nép felé.

Az egész város népe az utcákon hullámozott, amelyek nappali fényben usztak.

A főtéren nyolc órakor felharsogott a Klapka induló és a Kossuth nóta. A zalaegerszegi cigányok adtak szerenádót a nagy nap előestéjén; húzták lelkesedve azokat a szép dalokat, amelyekkel a magyar nép Kossuthot, a szabadság nagy hőst, dicsőíti.

Százakra menő közönség állt a főtéren, amely zsufolóságig megtelt, mikor az iparosok fáklyamenete oda ért. A tüzoltó zenekar a Kossuth nótát harsogtatta, amelyet ezernyi ember énekelt.

Weisz Endre joghallgató lendületes, szép beszédet mondott az Isten szabad ege alatt. Az ifju szónokot sokszor szakította félbe a kitörő lelkesedés.

Az örömtüzek még sokáig égtek, mint nagy ünnepek előestéjén.

19-én korán reggel a Rákóczy induló keltette fel az alvókat.

Mindenki ünnepelt ezen a napon. Az üzletek, a műhelyek zárva voltak. A mozsárdörgés, a harangszó a megemlékezés nagy ünnepére hívta a város lelkesült lakosságát.

Az ünnepségek reggel 8 órakor kezdődtek s megszakítás nélkül délig tartottak. Délután pedig az ifjuság külön ünnepélyeket rendezett.

A város képviselőtestülete, a vármegye képviselőtestületében a tisztikar, az egyesületek nyolc órakor vonultak a városházáról a róm. kath. templomba, ahol Legáth Kálmán esperes-plébános nagy misét mondott.

A nagy templom megtelt ajtatos ünneplőkkel. Az összes egyesületek zászlóik alatt vonultak ki. Képviselve volt minden hatóság, minden társadalmi osztály rang és rend különbség nélkül. Mise alatt a főgymnásiumi ifjuság énekelt.

Az ünneplő közönség a Hymnusz hangjai mellett hagyta el a templomot s a vármegyház nagytermébe vonult, ahol Varga Gyula vönözéki esperes ág. ev. szertartású isteni tiszteletet tartott. A nagy terem nem tudott mindenkit befogadni, a folyosókon is tolongtak; sokan az utcán várakoztak. Varga Gyula esperes magas szárnyalású, hazafias beszédet mondott, amely áhitatot keltett és hálát ébresztett a szívekben az isteni gondyisülés iránt, hogy Kossuth Lajost adta a nemzetnek.

Ezután az izr. templomban isteni tisztelet. A régi kis templomnak minden szögletében szorongott a közönség. Engelsmann Izrael beszéde

árrá növekedtek, melyek később meghódították a hallgatókat.

1826-ban az egyetemre ment Budapestre.

Politika, jogtudomány és történelem voltak itt kedvence tanulmányai s azok közt még sem feledkezett meg Eszterről.

Leveleket írt neki, melyekben »jó angyalá«-nak nevezte; s egyszer a többi közt ezt írta:

»Ugy érzem, mintha minden reggel közelebb hozna óhajaim megvalósulásához; mintha tanulmányaim végeztével bele kellene nyulnom az élet kerekéibe s hivatásomnak, mint honfi, eleget tenni, hogy segítsen levetni azt a jármot, mely eltörpíti a szellemeket s életüket rabolja el. Hallom, mint közel az orkán zajlása, hogy megtisztítsa hazánkat e bűzhödtt, levegőtől! Oh, én Hunyady, Rákóczy szeretnék lenni!«

Eszter meg azt írta neki:

»Ismered fajom leányainak sorsát? Ők árú-cikkek, melyekért bárki alkudozik. Atyám kezemet egy gazdag kereskedőnek ígerte s azt mondja: gazdag leszek. Lesz házam és parancsolni fogok. En beleegyeztem.«

Kossuth Lajos keblén sajátos fájó érzés vonult át e sorok olvasása alatt, nem bírta az érzelmeket megmagyarázni s nem tudta maga sem mi volt ő neki Eszter a „zsidó rózsza.“

Kardos Sámuel.

mély benyomást tett. Az agg rabbi Kossuth Lajost mint az emberi jogok és hazaszeretet apostolát dicsőítette s bár a magyar nyelvet idegenszerű kiejtéssel beszéli, szónoklatából meglátszott, hogy nemzetünk történetét ismeri s nagyjainkért őszintén lelkesedik.

Negyed tizenegykor vette kezdetét a város képviselőtestületének diszközgyűlése a vármegyház nagytermében.

Várhidy Lajos polgármester a gyűlés megnyitása után egy igazán megkapó, a lelkesedéstől áthatott rövid beszédet mondott. Az óriás közönség éljenzett, tapsolt s a lelkesedés mindenkit elragadott. Ezután dr. Kele Antal városi képviselő ünnepi beszéde következett, amely pont tizenkettőkor ért véget.

Délután három órakor az iparos ifjuság rendezett sikerült ünnepélyt az ipartestület épületében. A tágas terem megtöltötték a vendégek; még a mellékhelyiségekben is szorongva állott a hallgatóság. Azt ünnepélyt Bódy József, az iparos ifjak önképző körének elnöke nyitotta meg hazafias szavakkal. Ezután elénekelték a szózatot. Az emlékbeszédet Dr. Csák Károly tartotta. Majd hazafias szavalkatok következtek s elismeréssel kell adóznunk a vezetőknek azért a buzgóságért, amellyel az iparos ifjak lelkének művelését, hazafias érzelmeik ébrentartását munkálják. Szavaltak: Vörös Etelka (Kossuth-róli), Lendl Gyula (Apotheosis Bajza J.-től), Miszory Béla (Kossuth születése napján), Lendvay Lujza (Szeresd hazádat), Lónyay József (ifj. Abrányi Emiltől Erős hit) Práger Ödön (Hazáról Petőfi Sándortól), Kislőth József (Bucus br. Eötvös J.-től), Pausa Kálmán (Fohász Kunos Endrétől). Az ünneplő közönség a Kossuth nóta éneklésével oszlott szét.

Az iskolák ünnepe.

Kossuth Lajos születésének századik évfordulóját városunk összes tanintézetében a nagy nap emlékéhez méltóan ülték meg.

Az összes intézetekben a tanítás szünetelt. A róm. kath. vallású tanulók reggel 8 órakor részt vettek a róm. kath. templomban tartott isteni tiszteleten; az ág. ev. és az ev. ref. vallásúak megjelentek a vármegyház nagytermében az ág. ev. főkegyház által d. e. 8 $\frac{1}{2}$ órakor rendezett isteni tiszteleten, míg az izr. vallású tanulók a 9 $\frac{1}{2}$ órakor az izr. imaházban tartott szertartáson vettek részt.

Az állami főgymnásiumban. Az ünnepi istentisztelet után a tanulók és tanárok a díszes tornaszinben gyűltek össze. Az ifjusági énekkar szabatosan és lelkesen előadott Hymnusza nyitotta meg az ünnepet; Andaliés Lajos és Czukelter József VIII. o. tanulók és Szaboleska Mihály egy-egy alkalmi költeményt szavaltak, a nap jelentőségét pedig Suszter Oszkár h. tanár méltatta. Az énekkar a szózattal s a soron kívüli Kossuth-nótával zárta be az egyszerű, de szép iskolai ünnepet.

Az állami elemi iskoláknál minden egyes osztályban az osztálytanítók emlékeztek meg a nagy napról.

Az állami polgári leányiskolánál délután 3 órakor tartották az ünnepséget az intézet egyik tantermében. A növendékek a Hymnusz énekeltek, mely után Kászonyi Mihály polgári leányiskolai igazgató méltató beszéde következett; Briglevics Emilia III. és Zimics Anna IV. osztályu tanuló alkalmi költeményt szavaltak s az ünnepséget a szózat eléneklésével zárták be.

Az állami felsőkereskedelmi iskolában szintén d. u. 3 órakor folyt le a hazafias ünnep az intézet emeleti nagytermében, mely nem volt képes befogadni a nagy számban megjelent vendégeket úgy, hogy a közönség jó része a folyosóra szorult, meg sokan távozni voltak kénytelenek, még a folyosón sem kapván helyet. A szózattal nyitották meg az ünnepet; ezt követte Kiss Lajos tanárnak, a Kisfaludy Önképzőkör elnökének, megnyitó beszéde, mely után Sipos Ernő önképzőköri alelnök Rákosi Viktoraak a nagy napra írt Fohászt szavalták; utána az ifjusági zenekar népdalokat játszott, majd Kulcsár József felső osztályu tanuló olvasta fel a nagy napot méltató dolgozatát; ezután az ifjusági énekkar énekelt, majd Fangler Lajos és Deutsch Oszkár felső osztályu tanulók szavaltak, Takács József felső osztályu tanuló Jelenetek Kossuth Lajos életéből című dolgozatát olvasta fel, végül az ifjusági zenekar a Kossuth indulót játszotta.

A társasvacsora. Este 150 terítékű társas vacsora volt a »Arany Bányá« szálloda nagy-

termében. A banketten képviselve volt minden társadalmi osztály.

Az első felköszöntőt Várhidy Lajos polgármester mondta Ó felségére.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő a szabadság egyenlőség és testvériség magasztos eszméinek a társadalomban és szívekben való együttes és igazi diadalára emelt poharat.

Boschán Gyula Kossuth eszméinek követésére buzdítva a szabadságot éltette.

Dr. Csák Károly Zalavármegye és Zalaegerszeg város nagy tradícióról, Csányi Lászlóról, a zalai 47-ik honvéd zászlóalj dicsőségéről, Deák Fereneről emlékezve, Zalavármegye és Zalaegerszeg felvirágzásáért ürtett poharat.

Dr. Kele Antal Kiss Lajos felsőkereskedelmi iskolai tanárt, a hazafias eszmék lelkes ápolóját és terjesztőjét köszöntötte fel.

Női proletariátus.

Többször olvastuk már, hogy a közoktatási miniszter óva inti a szülőket: ne taníttassák leányaikat tanítóknak, mert tulságos sok már a diplomás tanítónő, sokkal több, mint amennyi alkalmazást nyerhet.

Más pályákra is szokás nőket taníttatni: a postához, távirádához, telefonhoz. Itt is tulságos sok a női konkurens. Nagyon sok van köztük, ki a művészetekre érez magában nagy hivatást. Annyi a zene- és festőiskolákban a női növendék, mint a fűszál. A színészi tehetséget, sőt zsenit pedig minden esinosabb és elevebb leánykában föl szokás fődözni a család baráti körében, hol mindig akad szakértő, ki Örszikében, Szálikában egyaránt megsejti a jövő Jászaiát, vagy Pálmaiát s szent bizonyosra esküszik, hogy a szülők egy-egy celebritástól fosztják meg a hazai szinpadot, ha leányukat színképezdélbe nem adják. A leányok tehát tódulnak a színészi pályára is, hol szintén kevesebbnek terem dicsőség és kincs, mint ahányról megjósolták, sőt kevesebb talál még kenyeret is, mint ahánynek csak az kellene.

Szóval nagyon sok szülő érzi szükségét annak, hogy leányát valamely kenyérkereső pályára taníttassa ki.

Mert a világ sora nagyot változott; azelőtt a leány dicsőség nélkül való, de biztos pályára készült — családanya lett belőle. A gazdag leányt elvette a gazdag ember, a szegényt a szegény ember, gyakran megfordítva is megesezt; de pártában kevés leány maradt, rendszerint azok, kik nagyon válogattak a kérékben.

Most a keresztény leány, ha nincs hozomány, a jelentkező vőlegény adósságát ki nem tudja fizetni, még a régi szabókontóját is, nem tud tisztai kauciót tenni — hasztalan szép, művelt, jó és becsületes — nem mehet férjhez.

A keresztény fiatalember öazó és bátoratlan, nem meri a családalapítás terhét vállára venni. Nagyon józanul indokolja meg az örökös legényéletet: végezetre mégis oda jut, hogy a mohón élvezett szabadság enerválja, nyomorékká teszi; és ha öregségére mégis megházasodik, e vesz... mit is mondjak? ... egy olyant, ki, hogy az erkölcsi fertőből kimászhatson, kész egy fizikai roncs ápolására vállalkozni. Még becsületesen eszelezkzik az, ki törvénytelen gyermekeinek ad nevet és családi állást késő házassága által.

Igy szaporodik a tanult, női proletárius, mely nem tud egzisztenciát szerezni sem a tanszékben, sem a hivatalban, sem a művészetben.

Hogy ez a proletárius hova menekül a kenyér után való hajszá utjain, arra nem is szeretünk gondolni.

De hiszen ezt mindenki tudja és tapasztalja; most a közoktatási miniszter is konstataálta, bár annak sincs más tanácsa, mint hogy a szülők ne taníttassák kenyéradó pályákra a leányaikat.

Mert már sok a hivatalkereső, a miniszter nem bír a protektorokkal és protezsékkal; szóval az intó szót a miniszter ajkaira is a saját kellemetlensége hozta, de már arra nem volt se akarata, se bátorsága, hogy véleményét mondjon, miképen lehetne a bajon segíteni, mi történéjék azokkal a leányokkal, kik ha férjhez nem mehetnek, nem tudnak állás és hivatal nélkül megélni.

Pedig szükség volna rá, hogy a közhatalom kezelői s a törvényhozás erre az ügyre is kiterjessze figyelmét. Mert folyvást arról beszélnek a bölesek, a sovénisták, hogy kevés a magyar; ezen földön 300.000 magyarnak volna helye; akkor volna a magyar állam és nemzet hatalmas,

akkor volna számára az új millenium biztosítva.

Hiszen a magyar paraszt megházasodik, családokat alapít, igaz, hogy gazdasági és szociális okokból már nagyon sokan hódolnak az egy gyermek rendszernek; az iparos is megőrül, ha sikerül neki valamelyes üzletet, jólétet biztosítani, a magyar zsidóság szegényje, gazdagja jó példát nyújt, tisztességes házasságot él és sok gyereket nevel föl. De a magyar középosztály fiatalosága másképpen gondolkodik.

Hát tegyen erről a törvényhozás. Hiszen van rá példa. A francia köztársaság vezető férfiai s maga a társadalom tapasztalván a miénkhez hasonló állapotokat, elsősorban törölték a katonatisztek házassági ovadékat, sőt a nős tiszték számára pótdíjakat rendeltek a család szaporaságához képest. Arról kezdenek beszélni, agítani a lapokban, hogy Franciaországban a papi nőtlenséget meg kell szüntetni. Egy német folyóirat amellett érvel, hogy az állam hivatalaiban és vállalataiban a hivatalnokok és alkalmazottak családi állapotát is vonja be a kvalifikációs követelmények körébe: egy bizonyos díjazáson felül ne emelkedhessék az, aki nőtlen. Ezt is meg tudják indokolni: a családos embert több érdek köti a hivatalához, tehát megbízhatóbb, s mivel a haza hatalmának gyarapításához hozzájárul, véradót fizet, több jogának is kell lenni a hivatali javadalmazáshoz. Birónak pedig csakis családos ember alkalmas, ki az élet viszonyainak több ágazatával ismerős, a tettek rugóit jobban tudja méltányolni, bírói székében nemcsak a rideg tudás, hanem a szív is érvényre jut.

Nőtlen törvényhozó, ki a családokra szab törvényt éppenséggel abszurdum.

Nos hát, minderről már gondolkozni, beszélni, írni, agítani külföldön, a miveltebb és hatalmasabb nemzetek: vajon miért nem állanak elő hasonló dolgokkal a mi államférfiaink, szociológusaink és sovénisztáink?

Mondanák ki francia példára, hogy a legerőteljesebb és válogatottabb fiatalság, a katonatisztek nőülését akadályozó ovadék töröltetik; a családalapításra fizikailag képes állami-, törvényhatósági-, községi-, pénzügyi- és nyilvántartásos számadásra kötelezett vállalatbeli hivatalnok vagy alkalmazott csak (például) a IX. díjazásig léphet előre, azontúl nem, ha nőtlen; az állam beleegyezésétől, a legfőbb kegyur, községek és alapítványok adományozásától függő állást csak nős és családos ember nyerhet el.

Ezek után aligha lesz női proletáriátus, de a közérkölesök is javulni fognak, szaporodnak a magyar családok, növekedni fog a magyar állam hatalma.

Sikkasztás a postán.

A múlt kedden Szombathelyről egy 2000 koronával terhelt, biztosított ajánlott levél kézbesítését táviratilag sürgették meg. A levél Löwenstein testvérek zalaegerszegi gabonakereskedő cégnek volt címezve.

A távirat vétele után a postahivatal főnöke azonnal vizsgálatot indított, amelynek folyamán kiderült, hogy a levél ide érkezett, de a címzettnek kézbesítve nem lett.

A gyanu Móríc József levélhordóra irányult, akinek körletébe tartozik a Löwenstein testvérek üzleti helyisége.

Móríc tagadta a sikkasztást s midőn a főnök további rendelkezésig felfüggesztette, kétségbeesve távozott a hivatalból.

Mórícnál néhány kézbesítetlen utalvány és 210 K hivatalos pénz volt. Ezt kedden délben magával vitte s a kézbesítés végett rábizott pénzről nem számolt el.

Kedden délután Móríc levette egyenruháját, civilbe öltözött és eltávozott hazulról. Hiába keresték az egész város területén, nem tudtak nyomára akadni.

Hire járt, hogy a sikkasztás gyanújával terhelt levélhordó agyonlőtte magát. Senki sem tudott róla hirt adni. Szerdán azonban önként jelentkezett s természetesen rögtön letartóztatták.

Az éjszakát állítólag a henyei erdőben töltötte egy bokor alatt. Eredetileg az volt a szándéka, hogy öngyilkos lesz; testvéreinek állítólag azt mondta, hogy adósságát kifizette, most már elpusztulhat. Ha keresik, megtalálják a henyei kútnál.

Móríc kihallgatása alkalmával elismerte, hogy 210 koronát magával vitt, amelyből azonban csak egy korona és néhány fillér volt nála; de

tagadja, hogy a 2000 koronás levél az ő révén vesztett volna el. Avval védekezik, hogy a 210 koronát is csak elszántságában vitte magával, mert a gyanu miatt nagyon el volt keseredve. A hiányzó pénzt állítása szerint az erdőn elszórta.

Hogy mi az igaz Móríc József vallomásából, azt a vizsgálat lesz hivatva kideríteni, amely azonnal megindult. A postahivatal főnöke táviratilag jelentést tett az igazgatóságnál, amelynek kiküldöttje megejtette a rovacsolást.

A Móríc által elvitt 210 K készpénzt a zalaegerszegi postahivatal egyik tisztviselője, aki kedden délben Mórícztól a nem kézbesített utalványokat és pénzt nem vette át, megtérítette.

Hírek.

A vármegyházról. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága f. évi október hó 7-én délelőtt 9^{1/2} órakor a vármegyház gyűléstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyát képezik. 1. A törvényhatóság 1903. évi költségvetésének módosítása és a pénztárak és számvételek államosítása folytán a megyei pótdoból és a megyei alapok hozzájárulásából felszabadult összegek hova fordítása. A főpénztárnoknak helyettesített Vidóczy Pál alpenztárnok és az alpenztárnoknak helyettesített Záborszky József kiadó által felvett fizetés különbözeteknek a házipénztár javára leendő megtérítése.

Pénzügyi kinevezés. A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság Lázár Antal felső kereskedelmi iskolát végzett kaszaházi lakost a zalaegerszegi kir. adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká kinevezte.

Anyakönyvi kinevezés. A m. kir. belügyminiszterium Járossy Aladár helyettes körjegyzőt az örvényesi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé kinevezte.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Lugmayer Ferenc esobánkai és Lugmayerné Tóth Erzsébet trencsénbaani állami elemi iskolai tanítót illetve tanítónőt a zalamihályfai állami elemi iskolához áthelyezte.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Joódy Miklós zalaegerszegi pénzügyi fogalmazót az alsókubiuai pénzügyigazgatósághoz pénzügyi segéd-titkárrá kinevezte.

Adomány. Özvegy dr. Mangin Károlyné, néhai férje elhalálzásának évfordulója alkalmából 40 koronát adott át a rendőrkapitányi hivatalnak abból a célból, hogy a helybeli szegény özvegy asszonyok közt osztassék ki, — a mi meg is történt. Hála és köszönet a nemeslelkű adakozónak!

Kossuth ünnep Zalaszentgróton. Zalaszentgrótot hazafias lakossága szeptember 18-án a várost fellobogozta, este 6^{1/2} órakor a városháza előtt nagy közönség gyűlt egybe, hol Szücs Imre áll. iskolai tanító tartott megnyitó beszédet, mely után az iparos ifjúsági énekkar a Himnusz elénekelt, ezután terekklövés mellett megindult az impozáns fáklyásmenet, közben hazafias dalokat énekelt. A menet visszaérkezése után Szücs Imre tartotta az ünnepi beszédet, remekül méltatva a nagy hazafi elévülhetlen érdemeit; az ifjúsági énekkar a Kossuth himnusz énekelt, majd Krausz Rezső szavalt nagy hatással, utána az ifjúsági dalárda énekelt, Bartha Albert Kossuth Lajosról tartott igen sikerült előadást; végül a szózatot énekelték. Az ünnepség után társasvacsora volt. — Az ág. ev. templomban 19-én d. e. 9 órakor alkalmi isteni tisztelet volt, melyen az összes hatóságok és testületek részt vettek.

Vend fiuk a magyarok között. A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” a vas és zalamegyei derék vendék megmagyarosításán fáradozik. Néhány év óta magyar lakosságú falvakban a nyári hónapokra vend fiukat helyeznek el s Zalában is sok földműves család vállalt magához vend fiukat, akik nagyon rövid idő alatt rákapnak a magyar szóra. Az iskolai szünet lejárt, a kis vend fiuknak haza kellett térniök. A múlt héten szedte össze őket Wilfinger Károly korongi tanító s vitte a kis magyarokat szüleikhez. A magyarosításnak ez az eszköze kitünőnek bizonyult s köszönet és elismerés illeti úgy a hazafias egyesületet, valamint a magyar családokat, amelyek teljesen díjtalanul magukhoz vették a vend fiukat.

Kitüntetett kiállítók. A pozsonyi kiállításon bronz érmet kaptak Zalából: báró Harkányi

Károly örökösének zalaszentgróti urodalma; Faragó Béla zalaegerszegi magpergető gyáros (esirázatóért). Nagy Ferenc (Zalaszántó) pedig 20 K pénztalomban részesült a baromfi kiállításon.

Iskola felszentelés. E hó 18-án történt a szentpéteruri új római katolikus iskola felszentelése, melyet az iskolafenntartó közönség mintegy hétezer korona költséggel emelt a régi iskolaház helyére. Az egészség és oktatásügy minden követelményeinek megfelelő szép iskolaházat Illés István esperes-plebános szentelte meg. Az egyházi ténykedés befejezése után buzdító beszédet intézett a rendkívül nagy számban egybegyűlt hívekhez, kik ünnepélyes mise után, körmenetben vonultak az iskolaházhoz. A felszentelést teljesítő esperes-plebános után dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő intézett lelkes beszédet a jelenlevőkhöz. Méltatta a hitközeg kulturális áldozatkészségét, különösen Naup Márton lelkész és Kovács Pál körjegyző buzgólkodását. Szívére kötö az anyáknak gyermekeik sorsát s az otthon és család nagy kötelezettségét példában, munkában és szeretetben. Szólt a hazaszeretet, vallásérköles és humanizmus magasztos céljairól s az iskolához való szerves viszonyáról. Végül az egybegyűlt növendékeket az egyes tantárgyakból kihallgatta s megható intelmeket adott nekik az ünnep jelentőségéről. Számos vidéki lelkész, tanító s egyéb tanügybarát vett részt Szentpéterur község nemes felbuzdulásának ünnepén.

Nagy tűz. Nagyrécsa községben folyó hó 16-án délután tűzvész pusztított. Délután két órakor ütött ki a tűz, mely gyorsan terjedt. Elégett 6 lakóház, — melyek közül egyik a község tulajdonát képezte, — számos melléképülettel, sok gabonanemű és takarmányféle.

Más neve alatt. A múlt héten jelentés érkezett a nagykanizsai rendőrséghez, hogy egy Mágics Ferenc nevű utas beszállt a bánokszentgyörgyi Maschankzer-féle vendéglőbe hálásra s onnét 150 korona elemelése után megugrott. A vendég felfeszítette a szekrényt s éjszakának idején hagyta el a koresmát. A rendőrség tehát keresni kezdte Mágics Ferencet. Ilyen nevű egyén pedig csak egy van Nagykanizsán, aki az első magyar általános biztosító társaság közbeesülésben álló tisztviselője. Mágics épen vidéken utazott, tehát kínos feltűnést keltett a városban, mikor a csendőrség kereste. A hirt már Perlacon is tudták s itt hallotta meg Mágics Ferenc is. Azonnal haza utazott, hogy tisztázza magát. A vizsgálat során azután kiderült, hogy egy Czifrai Kálmán nevű kanizsai ember szállt be Mágics Ferenc név alatt a bánokszentgyörgyi koresmába s ez vitte el a 150 koronát.

Tolvaj csemete. Császár Gergely helybeli napszámosnak van egy 11 éves Gyula nevű fia, a ki szarka módra mindent ellop, a mihez csak hozzáfér. Lopott ez már minden elképzelhető dolgot. Nem válogatós az istenadta; mindegy neki akármibe fér hozzá s akármiké az, ő csak lop. Sokszor megbüntették, megkoplaltatták, de sikertelenül, újra lopott és megszökött s ha haza került, előről kezdte. — A minap ellopott a szülőitől 35 korona készpénzt, a mit a szegény szülők keserves munkájukból, nehéz nélkülözések árán kuporgattak össze. A fiu a pénzzel kiment a pályaudvarra, hogy elutazik. Apja azonban észrevette a turpisságot, utána ment és elesipte. 60 fillér hiányával meg is találta nála a pénzt. Átadták a javithatatlant fiut a hatóságoknak.

Érettségi vizsgálat. A zalaegerszegi felsőkereskedelmi iskolánál a szeptemberi érettségi vizsgálatok szóbeli része f. hó 17-én volt dr. Beke Manó egyetemi tanárnak, mint a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium kiküldöttjének, elnöklelte alatt, dr. Diószeghy József kereskedelemügyi miniszteri titkárnak, mint a kereskedelemügyi miniszterium kiküldöttjének, társelnöklése mellett. Pótló érettségi vizsgálatra jelentkezett öt javító érettségi vizsgálatra szintén öt tanuló. A vizsgáló bizottság mind a tiz tanuló érettnak nyilvánította.

Új szabályrendelet. A vármegye némely közutjain közlekedő és kizárólag teherszállításra szolgáló közuti járművek keréktalp szélességének megállapításáról szabályrendeletet alkottak, a melyet a kormányhatóság jóvá is hagyott. E szerint az 1000 kgnál nem nagyobb teherszállításra szolgáló járművek keréktalp szélessége

45 m/m-ben, a 2000—3000-kgot szállítóké 65—80 m/m-ben a 3000—4000-kgot szállítóké 80—100 m/m-ben s így tovább állapított meg. Gazdasági szerek az átmeneti járművekre a szabályrendelet nem terjed ki.

Tanári kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Bucsay István* a zalaegerszegi állami főgymnasiumhoz helyettes tanárrá kinevezte.

Hamis pénzek. Hihetetlen mennyiségben forognak hamispénzek közköze. Lépten-nyomon találkozunk ilyenekkel s pedig minden fajtájával. Ujabban hamis 20 koronás bankjegyek vannak forgalomban és ezek olyan hű utánzatok, hogy csak a legnagyobb körültekintéssel s alapos vizsgálattal lehet fölismerni. Nagy számban van forgalomban az az érem, a melyet a Felsőégek 50 éves jubileuma alkalmából verettek. Ezeket 5 koronás gyanánt adják ki; értékük pedig csak 4 korona. — Jó lesz, ha mindenki szorosan megtekintí a pénzeit, nehogy károsodják s azonkívül még a rendőrséggel is meggyűljék a bajja.

Ribillio. Arnold Emil szentgothárdi illetőségű pék segéd egy jó napot akarván magának csinálni bement egyik pálinkás boltba s alaposan leitta magát. Részegen kiment a főutcára s ott olyan óriási lármát és botrányt idézett elő hogy százakra menő sokaság gyűlt össze a bámulására. A főtéren álló rendőr odasietett ugyan és be akarta kísérni, de a részeg ember ellene állott úgy, hogy segítségért kellett küldenie. Arnoldot a szó teljes értelmében úgy kellett bevinni a rendőrségre, a hol méltó büntetésben részesült.

A II. országos szőlőszeti és borászati kongresszus előkészítő bizottsága *Bernáth Béla* országgyűlési képviselő, előadó bizottsági elnök és *dr. Kövessi Ferenc* kir. szőlőszeti és borászati felügyelő, előkészítő-bizottsági előadó vezetése mellett igen nagyszámban tag jelenlétében a kongresszus megejtése előtti utolsó összejövetelét megtartotta. Tárgya az ülésnek azon kongresszusi előadások és határozati javaslatok megbeszélése volt, melyek főként a borértékesítési dolgokkal állanak összefüggésben. Elhatározta a bizottság hogy a borértékesítés ügyét a kongresszuson a lehető legalaposab vita tárgyává fogja tenni s a már régebben kitűzött borértékesítési előadás a vitán kívül külön fogja tárgyalni a borértékesítő szövetkezetek ügyének kérdését is, melyeknek megalakítására a jelenlegi gazdasági viszonyok mellett igen fontos szükségét látja az egész ország. Elhatározta a bizottsági ülés továbbá, hogy a borértékesítési dolgokat épen fontosságuknál fogva a kongresszus legelső napjaira fogja kitűzni, miáltal az előadások sorrendje némileg változást szenvedett és pedig:

Szeptember 24-én d. e. 9 órától: 1. Borértékesítés (vámtarifa fölemelés, adó leszállítás, Warant kölcsönügy stb.) előadó: *Baross Károly*; 2. Jelentés a magyar szőlőművelők országos egyesülete megalakítása ügyében, előadó: *Drucker Jenő dr.* 3. A viharágyzás terén elért eredményekről, előadó: *Raum Oszkár*. D. u. 3 órától: A borértékesítő szövetkezetek megalakításáról, előadó: *Baross Károly*.

Szeptember 25-én d. e.: 1. A szőlőoltás szabályai különös tekintettel az úgynevezett előhajtatással való szőlőoltványkészítésre, előadó: *Kosinsky Viktor*. 2. Az amerikai fajok újabb hybridjeiről, különös tekintettel hazánk klímájára és a hazai meszes talajokra, előadó: *Kövessi Ferenc dr.* 3. Az ojtványtelepítés és a szénkénegezés terén észlelt visszaesések okairól és azok megelőzéséről, előadó: *Engelbrecht Károly*. D. u. kirándulás. I. csoport. *Palugyay J.* pincészete megtekintésére. II. csoport. Pozsony vidékének vezetésebb szőlői megtekintése.

Szeptember 26-án d. e.: 1. A szőlő fakó-rothadásáról, előadó: *Istvánfi Gyul dr.* 2. A fehér peesenyé- és csemege borok szüreteléséről, erjesztéséről és kezeléséről, előadó: *Rácz Sándor*. 3. A bor törésének okairól, előadó: *Kramsky Lajos*. D. u. kirándulás a közeli szőlőkbe és hajón Dévénybe, innen Németóvárra és Carnuntumhoz, a milleniumi emlékek és római amphiteatrum romjainak megtekintése van tervbe véve.

A kongresszus tagjai szeptember hó 23-án az ülések megnyitására előestéjén ismerkedés céljából *Palugyay J.* ligeti kioszkjában fognak összejönni, hol esti 8 órakor lesz a tagok találkozása.

Elhalasztott zarándoklat. A magyar katolikus tanítók által szeptember 16-ára tervezett zarándoklatot október hó 21-ére elhalasztották. Jelentkezni lehet a részvételre nézve október 7-ig

Esztergomban a rendező bizottságnál. Ide küldendő be az utazási előleg is *Számord Ignác* óvónőképezdei igazgatóhoz, mint pénztárnokhoz.

Lópatkolási tanfolyam. A m. kir. földművelésügyi miniszter *Nagykanizsán* f. évi október hó 11-étől 1903. évi február hó végeig terjedő időben lópatkolási tanfolyamot rendeztet, melynek felügyeletével *Trombitás Ignác* szombathelyi m. kir. állategészségügyi felügyelőt bizta meg.

Furcsa per. Kovács Péter rettenetes boszus volt a szomszédjára, mert egy pákosz kutyája volt, amely hol egy esirkét ragadott el, hol a tojást szedte össze a tyukólban, ha szerét tehette, belenyult a tejfeles fazékba is, sőt a tüzhelyen sülő hust sem átalotta elemészteni. És úgy be volt tanítva a kutya — Kovács Péter legalább ezt állította — hogy otthon nem lopott soha; csak a szomszédokban üzte tolvajlásait. A kutya azonban kitűnő házőrző állat volt, amiért a gazdája a szomszédok minden rimánkodására sem akarta agyonütni. — „Megállj — fogadkozott Kovács Péter — ezért kiugratok a zsebedből egy tehén arát.“ És állítólag szavának áll, mert nagy pert támasztott. Bekötött lábbal állított be a szolgabíróhoz, panaszkodván, hogy a szomszédja közveszélyes, harapós kutyát tart. A mi nap este őt is megmarta és koldussá tette a lábát. A kutya gazdája azonban azt állítja, hogy Kovács Péter estének idején bement az udvarába, a kutyát összerugdalta s mikor már jól felbőszítette, oda tartotta a neki a lábát csak azért, hogy panaszra mehessen. Miután nem akarták neki elhinni, hogy olyan bolond ember is legyen a világban, aki készakarva összemarassa a lábát, ügyvédet vallott és tanukra hivatkozott. Tessék most már kisütni az igazságot!

Elgázolta a cséplőgép. Kakas Dániel csekefai lakos gőzeséplőgépjét vontatta Kebelein keresztül. Az egyik fuvaros *Károlyi György* prosznyákfai lakos volt. Amint a gép a kebelei hidon keresztül haladt, *Károlyi* lovai megbokrosodtak s a lovat vezető öreg embert a hámfá elütötte. *Károlyi* a gép alá került s mire a lovakat megállították, az öreg embernek a gép hamutartója összezúzta a bordáit, aminek következtében másnap meghalt.

Időjárás. Hűvösebbre változott az idő; beköszöntött az ősz. Esők is volt, de hamar kiderült s az őszi napsugár mosolyog le ránk. Csipős szél fújt; reggelre dideregve húzta össze magát a fázósabb virág. Előkerültek a felső kabátok, az őszi ruhák. A hőmérő reggelenként 6—8°-ot mutat.

Becsületes megtalálók. *Mattersdorfer Dezső* 12 és *Grünbaum Géza* 11 éves helybeli fiúk 3 darab 20 koronás bankjegyet találtak a napokban a körmendi-utcában. Becsületes fiukhoz illően, átadták a rendőrségen, a hol velük egyidejűleg jelentkezett *Goszorin Paula* olai eseléd, *Brüll Mór* szolgálója, a ki a pénzt elvesztette. Átadták a pénzt *Brüll Mór* nének.

Orvosi körökben már rég ismert tény hogy, a *Fercz József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet*.

Felhívás! A esáktornyai járási mezőgazdasági bizottság az állattenyésztés fejlesztése érdekében folyó évi szeptember hó 28-án állatdíjazást rendez. Ezen díjazáson kizárólag a esáktornyai járásban lakó kisgazdák vehetnek részt saját nevelésű állataikkal. A kiosztandó díjak a nagyméltóságú *dr. Darányi Ignác* földművelésügyi m. kir. miniszter úr által, a zalavármegyei gazdasági egyesület útján rendelkezésre bocsátott 450 korona összegből, valamint az alábbi tervezetben felsorolt adományokból fedeztetnek. Díjaztatni fognak nyugoti fajú szarvasmarhák és angol-fajú sertések. A díjazás rendje: a.) Borjas tehenek. I. Gróf *Festetich Jenő* díja: 100 korona. II. Államdíj: 60 korona. III. Államdíj: 40 korona. IV. *Muraközi takarékpénztár* díja: 25 korona. V. *Csáktornyai takarékpénztár* díja: 25 korona. b.) Üszök 1—3 éves korig. I. Államdíj: 60 korona. II. Államdíj: 40 korona. III. *Csáktornya vidéki takarékpénztár* díja: 40 korona. IV. *Balhauser Ottó* áll. felügyelő díja: 30 korona. V. A járási mezőgazdasági bizottság díja: 20 korona. c.) Választott üsző borjuk. I. Államdíj: 60 korona. II. Államdíj: 40 korona. III. *Balhauser Ottó* áll. felügyelő díja: 30 korona. d.) *Malacos* göbék.

I. Gróf *Festetich Jenő* díja: 100 korona. II. Államdíj: 25 korona. III. Államdíj: 15 korona. e.) *Kocák* 1—2 éves korig. I. Államdíj: 40 korona. II. *Csáktornyai takarékpénztár* díja: 25 korona. III. Államdíj: 20 korona. IV. A járási mezőgazdasági bizottság díja: 20 korona. f.) Választott malacok. I. Államdíj: 30 korona. II. *Muraközi takarékpénztár* díja: 25 korona. III. Államdíj: 20 korona. A díjazás helye a *Csáktornya* nagyközségi vásártér, bármely esetleges állategészségügyi zárlat esetén a *szentilonai vásártér*; — kezdete d. e. 9 órakor. *Csáktornyan*, 1902. augusztus hó 10-én. A járási mezőgazdasági bizottság.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 14-én a hivatalos adatok alapján: *veszettség*: *Keszthely* 1 u., *Keszthely-Polgárváros* 1 u., *Zalaszentő* 1 u., *Vindornyalak* 1 u., *Türje* 1 u., *Dabroncz* 1 u.; *ragadós száj- és köröm fájás*: *Tárnokoroklán* 2 u.; *takonykór*: *Csáktornya* 1 u., *Felsőpusztafa* 1 u.; *ivarszervi hólyagos kiütés*: *Alsószenterzsébet* 1 u., *Bratonecz* 1 u., *Cserenesőcz* 1 u., *Petesháza* 1 u., *Marócz* 3 u., *Ormándlak* 3 u., *Nagykapornak* 10 u., *Muravid* 6 u., *Zalalövő* 1 u.; *sértésorbánc*: *Alsószid* 3 u., *Letenye* 1 u., *Náprádfa* 3 u., *Igrize* 1 u., *Muracsány* 1 u., *Gyulakeszi* 4 u., *Mindszentkál* 1 u., *Paloznak* 6 u., *Tihany* 6 u., *Aranyod* 7 u.; *sértésvész*: *Alsólendva* 7 u., *Csáktornya* 2 u., *Órség* 7 u., *Bajesa* 14 u., *Eszteregnye* 11 u., *Fityeház* 16 u., *Füzyölgy* 19 u., *Korpavár* 1 u., *Gelse* 17 u., *Langviz* 6 u., *Nagyréce* 9 u., *Murakereszturkollás* 20 u., *Rigyász* 1 u., *Ujudvar* 3 u., *Meszegyörök* 4 u., *Szentgyörgyvár* 1 u., *Vonyarevashegy* 2 u., *Alsószemenye* 1 u., *Bécs* 35 u., *Csörnyeföld* 2 u., *Dobri* 7 u., *Egyeduta* 1 u., *Felsőszemenye* 12 u., *Letenye* 1 u., *Kerkaszentkirály* 1 u., *Kerkatótfalu* 3 u., *Kisesermez* 6 u., *Dömező* 12 u., *Kányavár* 9 u., *Szentkozmadombja* 2 u., *Petrikeresztur* 2 u., *Mikefa* 1 u., *Felsőrajk* 11 u., *Nagyrada* 11 u., *Padár* 13 u., *Szabar* 1 u., *Alsómihályovecz* 2 u., *Derzsimorecz* 1 u., *Kotor* 3 u., *Novákovecz* *Orehovicza* 3 u., *Palovecz* 4 u., *Nyirád* 1 u., *Szőcs* 4 u., *Arács* 11 u., *Balatonederics* 11 u., *Balatonfüred* 1 u., *Balatonkövesd* 10 u., *Csopak* 6 u., *Diszel* 8 u., *Gulács* 4 u., *Káptalantóti* 4 u., *Nemesvita* 1 u., *Salföld* 19 u., *Bezeréd* 7 u., *Zalaszentiván* 8 u., *Zalaacsány* 6 u., *Zala-Koppány* 5 u., *Véged* 1 p., *Zalabér* 1 u., *Zalanémetfalu* 22 u.

Vetőmagyak ára. *Mauthner Ödön* budapesti magkereskedő értesítése szerint *Budapest* 50 kilogrammonként: *lucerna* (új termés) 50—52 K; *biborhere* 13—14 K; *baltacim* 12¹/₂—13 K; *őszi borsó* 6³/₄—7 K; *őszi búkköny* 12—12¹/₂ K; *muharmag* 11¹/₂—12 K.

Magyar Nemzet a legjobban értesült politikai napilap, az ország legtávolabb részében is már a kora reggeli órákban olvasható. Fő szerkesztők: *dr. Jókai Mór* és *Bekszics Gusztáv*; felelős szerkesztő: *Adorján Sándor*. Minden héten külön közgazdasági, tanügyi és sport melléklettel. Tárcarovatát az irói gárda legtehetségesebb tagjai látják el. Előfizetési ára: egész évre 24.-, félévire 12.-, negyedévre 6.-, egy hóra 2 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal: *Budapest*, VII. *Kerepesi-ut* 54. sz.

Kossuth élete a serdülő ifjuság számára. *Dr. Szalay Mihály*, a kinek a főváros közgyűlésén tett indítványára teszi le szeptember 19-ikén országos részvétel mellett *Kossuth* maüzemének alapkövét „*Kossuth*“ címmel életrajzot irt a serdülő ifjuság számára. Ez az életrajz tömören, mintegy dióhéjban ösmerteti meg *Kossuth* Lajost és életpályáját Magyarországon serdülő ifjuságával. Megismertet egyszerű és világos nyelven mely azonban tele van mégis pompás hasonlatokkal és jellemző kifejezésekkel. A gyönyörűen kiállított, pompás képekkel tarkított füzet a *Dobrowsky* és *Franke* kiadásában jelent meg. S valóban bámulatra méltó, hogy ilyen olvasmányt, ilyen költséges és luxuriózus kiállítással, ilyen olcsón lehet adni. A szép füzet ára ugyanis nem több, mint 20 fillér. A szerző is, a kiadó is az ügyet akarta szolgálni, a mikor ilyen olcsóvá tették a *Kossuth* életrajzát.

A legnagyobb magyar ujság, a mely nemesak terjedelemre, de belső értékre is első a hírlapok sorában, — az „*Egyetértés*“ a közelmúlt napokban új palotába költözött. Itt készült már a nagy nemzeti ünnepre az a fényes *Kossuth-szám*, a mely nem csak a nagy közönség körében, de a sajtóban is méltó feltűnést keltett, Ennek a

legrégibb magyar hírlapnak ismert tradíciói mellett is csak az a nagy és előkelő publicista-gárda irhatta meg ezt a kiváló lapot, a mely az „Egyetértés“-t a legjobb magyar lappá tette. Az újág főszerkesztője Fenyő Sándor, szépirodalmi főmunkatársa Eötvös Károly, cikkirói: Szatmári Mór, Mezei Ernő, dr. Papp Dániel, Kálnoki Izidor. Karácsonyra a kitünően szerkesztett ujság páratlan érdekességű és nagy értékű meglepetésben részesíti előfizetőit, az újonnan belépő előfizetőknek pedig már most nagybecsű ajándékot küld teljesen ingyen. Kossuth Lajosnak legjobb, leghívebb arcképe az az ajándék, majdnem életnagyságban, elegáns kartonlapon. Az Egyetértés, a mely mindezek mellett független politikájú, a magyar érdekeket híven szolgáló, kitünően szerkesztett ujságot ad, az terjedelmre a legnagyobb az egész országban negyedévre öt forint, egy hónapra I forint 80 kajaár. Az előfizetések, — legcélszerűbben postautalványon, — az Egyetértés kiadóhivatalába az új pompás ujságba: IV. Vármegye-utca 11.

A közönséghez. Szeptember hónapban új előfizetést nyitunk a Magyar Hírlapra. Szókimondó, szabadelvű, minden párttól és befolyástól független organuma a közvéleménynek a Magyar Hírlap. Vezércikkeit a legkiválóbb publicisták írják, tárcarovatát hírneves és népszerű íróink látják el, értesülései gyorsak, kimerítők és megbízhatók. A Magyar Hírlap megszerezte Zola új regényének „Az Igazság“-nak közlési jogát. Közlését szeptember 12-én kezdjük meg. — Ezer korona tiszteletdíjértünk ki pályázatként előfizetők részére, a következő feltételek mellett: A pályázat feltételei: 1. Kivonunk Kossuth Lajosról jellemrajzot, tehát nem életrajzi adatoknak összefűzését vagy egyoldalú költői rapszódit, hanem olyan munkát, amely őt élete legfeltűnőbb és legjellemzetesebb fordulataiban ismerteti és méltatja. A jellemrajz fő feltételei a hűség és az egyszerűség. 2. A dolgozat terjedelme lehetőleg száz nyomtatott sornál több ne legyen. 3. Pályázhat a Magyar Hírlap minden előfizetője. 4. A legjobb munka díja: Ötszáz korona. Az ezután következő legjobb jutalma: Háromszáz korona. A harmadik helyen kitüntetett dolgozat kétszáz koronával díjazatik. 5. Ha ezeken kívül még érdemes munkákra talál a zsűri: azokat a szokásos tiszteletdíjban részesítjük. Valamennyi jutalmazott munka a „Magyar Hírlap“ tulajdona és közlésüket szeptember 19-én kezdjük meg. 6. Kérjük, hogy a pályázatokat tisztán írják le és a szerző nevét és pontos lakcímét rejtő jellegű levél kíséretében küldjék be a Magyar Hírlaphoz legkésőbb a hónap tizenkettedikéig. A bíráló bizottság melynek névsorát rövidesen közzé adjuk — szeptember hónap tizennyolcadikán dönt, és döntését szeptember hónap tizenkilencedikén adjuk hírül. — A régi Pest titkai címmel szenzáció cikkserozatot kezdünk meg. — Karácsonyi ajándékul a Magyar Hírlap minden előfizetői annyi kötet regényt kap teljesen ingyen, ahány hónapig egyfolytában az előfizetők sorában volt. A szeptember hónappal belépő új előfizetők tehát karácsonykor négy kötet regényt kapnak teljesen ingyen. — Asszonyok rovatja címmel, minden vasárnap, a Magyar Hírlap, női olvasói részére, nagyérdemű közleményt hoz. A legkitűnőbb képes gyermeklapot negyedévenként 1 koronáért kapják meg előfizetőink. — Előfizetési ár: Egy hónapra 2 korona 40 fillér. Negyedévre 7 korona. Félévre 14 korona. Magyar Hírlap V., Honvéd-utca 10.

„Kis Lap“ Forgó bácsinak ez a régen bevált gyermeklapja, formában és tartalommal megújítva folytatja nemes hivatását a gyermek nevelés körül. Hétről-hétre sok gyönyörű képpel és olvasni valóval megrakódva közzé adja az előfizetőihez, egyformán szórakoztatva és oktatta az apróságot. Forgó bácsi és Roboz Andor szerkesztők az íróknak egész seregét mozgósítják, hogy a „Kis Lap“ változatos és bő tartalma ne csak mulattassa, hanem gyönyörködtesse a kis olvasókat. Mind ennek a hegyébe a „Kis Lap“ gyermekujáság előfizetési ára olyan csekély, hogy minden szülő könnyen megszerezheti. Negyedévre csak 2 korona. Megrendelő cím: „Kis Lap“ kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-utca 14.

A Boston tánc.

(K.) Azon alkalomból, hogy városunkban megnyitott a szezonos tánciskola, nem lesz talán érdektelen elmondani egyet-mást a legújabb táncról: a „Bostonról“.

Hogy hol, mikor keletkezett, ki volt a feltalálója, határozottan senki sem tudja; úgy állítják azok, kik a mythologia titkaiba be vannak avatva, hogy Terpsichore, a tánc istenasszonya maga alkotta.

Úgy mondják, hogy a vigasság, a tánc muzsája megbotránkozott azon a fékevesztett, szédületes ugráláson és hajszán, amit a fiatalság bálókban véghezvisz és elhatározta, hogy visszavezeti ahhoz a lassu, méltóságteljes, testet-lelket felüdítő lenge mozgáshoz, amit Görögország ligeteiben a nymphák lejtettek.

Leszáll olympusi trónusáról a földre; levetette magáról az egyszerű khitont, pompás selyemruhát öltött magára, divatos krizantemumot tűzött a hajába, belejtett a fényárban uszó, sima parkettes táncterembe és táncolni kezdett.

Táncra telve volt bájjal, lassú méltósággal, kedves lendülettel.

Olyan esabosan vonzó volt ez a tánc, olyan elbűvölő, olyan kecses, lendületes, hogy magával ragadott. És megtanította a táncolókat a Bosztonra — így mondják, akik isteni eredetűnek vallják a legújabb táncot.

És az emberek siettek megtanulni az istennő lábának a beszédét . . . Tűnő lábai nyomán táncra perdült a fiatalság . . .

Eddig a mythologia.

A táncok történetirója ennek ellenében az amerikaikat nevezi meg, mint olyanokat, a kik a „Boston“-t feltalálták. Különösnek és meglepőnek látszik, de úgy van, hogy Amerika, a munka, a technikai vívmányok hazája, még ezen a téren is vezető szerepet visz.

De meg is látszik ezen a táncban a yanke leleményessége; meglátszik rajta az angol hideg számítása, rendszeretete, a takarékoság iránt való hajlama s az a gondosság, a melylyel szórakozásait előkészíti. Az az amerikai, a kinek agyában először fogamzott meg ennek a táncnak a terve, úgy gondolkozhatott, hogy eleget szaladgálok, rohanok, izzadok én naphosszat, miért tegyem én ezt akkor is, mikor napi munkám bevégzése után tánc közben szórakozni, mulatni akarok?

Mert míg teszem a valcernél a párok körül-röpködnek a termen, szédítő gyorsasággal forognak ide-oda, lökdösődnek mindaddig, a míg agyonizzadják magukat, forog velük a világ s mikor lábuk alatt elvesztik a talajt, kimerülve dőlnek valamely szomszédos székre, vagy a gardedám ölébe, addig a „Boston“ könnyed, bájos, lehelletszerűen lenge, ritmikus, rejtjelmes s andalító. A táncoló lába alig érinti a földet szinte úgy tetszik, mintha árnyak libbennének a sima parketten tova. A szemlélő azt hiszi, hogy tarka pillangók röpködnek egymást átölelve a termen át; és mikor elhangzik a zene, a párok jóleső érzéssel hagyják abba a táncot, a fáradtságuk legkisebb jele nélkül térnek helyeikre.

A „Boston“ táncolása nem is annyira tánc, mint inkább enyhe lengéssel, fordulatokkal egybekötött séta, miközben társaloghatnak a táncosok. Ráér az ember arra, hogy átérezze a tánc összes gyönyöreit . . .

A „Boszton“ valódi, igazi, tánc a kornak. Mert Pekár Gyula a nagy táncfilozofus szerint minden korok igazi, nemes táncai aránylag mindig lassuak, méltóságteljesek voltak: a pavane, passepied, gavotte, menuett stb. Ellenkezője annak a mi a tarantella, carmagnole, kankán, a bécsi valcer és a galopp.

A „Boszton“ azért is nevezik a mai kor táncának, mert benne lüktet a kor lelke, hangulata. Mindent feltalálunk benne, ami a mai kort olyan találóan jellemzi; a kimért simaságot, tartózkodást, nonszalanszot . . .

De ebbe a látszólag kimért szenttelen táncba csodásan bámolatossá egyszerűséget, változatoságot vitt bele az amerikai ötletesség: a váltással. A míg más táncnál örökösen, szinte gépiesen egy irányba forog a táncos, addig a „Boston“-nál egy ideig jobbra táncolunk, majd a lábnak egy könnyed, alig észrevehető csusztatásával balra-siklunk s ezen irányba táncolunk; s ezt egy-néhányszor ismétljük.

A „Boszton“ a láb művészete: az táncol, lejt, a test csak kíséri a mozgásokat. A lábak játéka szerint hol jobbra, hol meg balra hullámszik a táncoló raja, miközben olyan rejtélyes, misztikus halk zsongás támad, mintha a levegőből tavaszi bányafelhők beszédes suhanását hallanók.

Ez a bájos, minden ízében kellemes tánc újdonság nálunk. A székesfővárosban annyira divattá vált, hogy külön kursusokat tartanak belőle. Abból az ötletből mondtuk el ezeket az új táncról, hogy Mayersberg Frida kisasszony közölte velünk, hogy szívesen nyit ilyen tanfolyamot felnőttek részére. — Azt hisszük lesz vállalkozó, mert a jövő farsangnak a Boszton lesz a divatja.

A tréfa vége.

Várszeghy Bálint dúsagdag aglegény volt. Daliás alakján, erőteljes duzzadó tagjain meg sem látszott, hogy már az ötvenes éveket tapossa.

Háztartását Déry Mihályné, egy még java-

korabeli esinos, rendszerető özvegy vezette, aki ugyancsak nagyot nézett, midőn Várszeghy születe napján, melyet eddig mindig rokonai: a takarékpénztári igazgató és a kir. tanácsosné családja körében szokott eltölteni, kijelentette, hogy nem megy sehová, hanem otthon marad.

Várszeghy agyában egy terv érlelődött meg. Elhatározta, hogy megrétfálja rokonait. A terv az volt, hogy otthon maradván a napon, rokonait kényszeríti, hogy őt meglátogassák és ha eljönnek, Dérynéet úgy fogja nekik bemutatni, mint menyasszonyát.

A terv tehát megvolt, de vajon mit szól a tréfához a derék Déryné? A jó asszony ilyen dolgokban nem értette a tréfát.

„Legjobb az egyenes út“ — gondolá Várszeghy és rövid kerülgetés után előadta tervét hűséges gazdaasszonyának.

Déryné elhalványodott, majd sötét pir borítá el arcát, végre pedig könyekre fakadt.

— Nagyságos ur, — mondá zokogva — ha öreg napjaira csörgő sikkát akar a fejére tenni, ám tegye, de én nem adom magamat oda ily komédiához.

— De kérem, Déryné; hát olyan irtózatoss dolog lenne néhány óráig az én menyasszonyomékat szerepeltetni? Hiszen hányszor mondotta ön, hogy még egészen türethetően nézek ki . . .

— Igaz; de akkor még nem tudtam, hogy ily kegyetlen tréfát fog velem üzni.

— De hiszen én csak a rokonaimat akarom próbára tenni.

— És ahoz Déryné egészen jó, ugy-e? zokogta a gazdaasszony. Hát azért ápoltam a nagyságos urat tíz éven át . . .

— De lelkem, Déryné, ne fogja föl a dolgot ilyen tragikusan. Ne rontsa el a tréfát, melyen mindannyian szívből fogunk nevetni. Már szinte látom a hosszú arcokat, melyet eljegyzésem hírére vágni fognak. Mi pedig, kedves Déryné, maradjunk a régiék. Hogy végrendeletben nem fogok magáról megfélemedezni, az bizonyos, mert hiszen mindig hűséggel és odaadással viselte a gondomat . . .

— Ne beszéljen a nagyságos ur a halálról, hisz még oly jó erőben van. Agyon busulnám magamat . . .

— Várszeghy arcára e szavak hallatára kedélyes mosoly ült. Mintha szívet hirtelen egy nap-sugár melegítette volna föl. Jól esett tapasztalnia, hogy mégis van egy lény, aki hozzá őszintén vonzódik és koporsójára igaz könnyeket hullatna . . .

* * *

A nagybácsi otthon maradt és Déryné pompás lakomát készített. Az igazgatóék és tanácsosék azonban, látva, hogy a kedves rokon nem jön, nyugtalanok lettek és Ernő, az unokaöcs, az igazgató ur gigerli fia, nyomban ott termett, hogy megtudja, mi történt a nagybácsival. Talán megbetegedett és szavaiban mintha több lett volna az öröm, mint az aggodalom.

— Kutya bajom, Ernő öcsém; mond meg ezt otthon mindenkinek. Különös okom van ma itthon maradni, ugy-e Déryné?

Ernő elbeszélte otthon a különös fogadtatást és csakhamar az egész rokonság ott volt a nagybácsinál.

Az igazgató úr édeskés arccal bizonyítottatta, hogy mennyire örül, hogy a „kedves sógor“ nem beteg. Az igazgatóné elragadó mosollyal nyujtott át egy „saját himzésű“ papuesot. A kir. tanácsosné pedig két leányával „saját szövésű“ gyapot ujjast adott át a nagybácsinak, kérve, hogy óvakodjék a meghűléstől.

— Bella és Ilona — mondá — óhajtották volna Önt, kedves nagybácsi, egy négykezes darabbal meglepi. De ön nem jött el, itt pedig nincs zongora. Az igaz, hogy a mienk is rozzant

már, de hát meg kell elégedni olyannal, amilyen van . . .

— Mond csak, öreg, — szolt az igazgató — mit jelentsen Ernőnek mondott homályos célzásod?

Várszeghy arra kedélyes kifejezést öltött és így szolt:

— Kedves rokonaim. Ragaszkodástok mélyen meghat. Éppen ezért kétszeresen örvendek, hogy olyasmint közölhetek veletek, aminek ti bizonyára szívből fogtok örülni.

A rokonok feszült várakozással lesték Várszeghy szavait.

— Déryné asszony, monda Várszeghy a teremben jelenlevő gazdaasszonyának, kérem, foglaljon helyet itt mellettem.

Déryné vonakodva engedett a kérésnek, a rokonok pedig a bámulattól megdermedten szemléltek a történézőket.

— Emeljétek poharatokat, kedves rokonaim, és kocnisatok velem az én kedves menyasszonyom: Déryné asszony egészségére. Beleuntam a magános életbe. Megházasodom.

Általános rémkiáltás volt a felelet.

Az igazgatóné leöntötte a selyemruháját, a tanácsosné elájult, Ödön urfi azt mormogta, hogy „vén bolond.“ Csak az igazgató ur nem veszté el a hidegvérét és így szolt:

— Nem hiszem, hogy öreg napjaidra komolyan akarod ezt a gyermekes lépést elkövetni.

— És ha igen?

— Akkor gyámság alá kell, hogy helyeztessünk.

— Ugy van, gyámság alá, sipíták a hölgyek.

Várszeghy meglepődötten intett Dérynének, aki azonban nem türtőztethette tovább magát és így szolt:

— No ugyan, szép társaság. Tudják meg, hogy ez az egész dolog csak tréfa. Várszeghy ur tréfája. Eszében sines a házasság. És én még ma elmegyek innét, mert nem akarok az önök gunyjának céltáblául szolgálni. Éljen boldogul, Várszeghy ur! Én azonban házában nem maradhatok tovább.

— Boldogságot kíván ön nekem? ingerkedett Várszeghy, Déryné, ki menni akart, visszatartva. Kedves jó Déryné, önnek arany szíve van. Önnek az enyémmnek kell lennie. Ez lesz az én boldogságom. És most, tisztelt jó rokonok: ajánlom magamat az esküvőig.

A tréfából komoly valóság lett és boldog házasság.

Futó Mihály.

Közgazdaság.

Védekezés a gabonafélék megdülése ellen. A gabonafélék, különösen pedig a búza megdülése ez idén országszerte óriási károkat okozott, de nemcsak nálunk, hanem külföldön is sok volt az idén a búza, a mi arra készítette a szakembereket, hogy a megdülés okait kutassák, s azt elhárítani igyekezzenek. A német szaklapokban különösen egy Causemann és egy Mahlert nevű kitűnő gazda hírében álló földbirtokos keveredett egymással élénk vitába, részben egészen ellentétes, részben teljesen megegyező véleményt hirdetve.

Causemann azt állítja, hogy a gabona mélyen gyökerező növények után nem dül meg oly könnyen, mint akkor, ha más előnövény után vetjük; a gyakorlati tapasztalat azonban ez állítást nem igazolja, mert a lóhere ugyancsak mélyen gyökerező növény, mégis utána igen gyakran megdül a búza.

Mahlert azt állítja, hogy a gabonafélék megdülésére sokkal nagyobb befolyással van a trágyázás és a vetés sűrűsége; ennek bizonyosságául felemlíti, hogy a kilencvenes évek kezdetén egyik igen kövér talaju dűlőjébe erősen trágyázott burgonya után búzát vetett és mert félt, hogy az megdül, ammoniak-szuperfoszfát trágyát adott alá. A búza véletlenül ritkán is

vetetett és dacára a megdülésre kedvező időjárásnak, nem dült meg, a termés eredménye azonban nem volt kielégítő. Ugyanazon évben két szomszédos táblája közül — melyek talaja igen kövér volt — az egyik erős foszforsavtrágyázással, kissé ritka vetéssel porosz morgenonként, megdülés nélkül, 16 mm. árpát, a másikon pedig műtrágya nélkül és sűrűbb vetéssel csak 10 mm. árpát adott s ez utóbbi árpa meg is volt dülve.

Szerinte a megdülést elősegítik a mélyen gyökerező növények — különösen a lóhere és lóbab — azért, mert gyökérmardványaikkal az altalajt lazítják, de előmozdítják azt főleg a sűrű vetés és túlerős nitrogéntrágyázás. A hol sok a humusz, kevés az ásványi táplálékanyag, ott dől meg leghamarabb a vetés. Különösen kövér földeken nem volna szabad hosszabb időn keresztül istálló-trágyát, hanem csak foszforsavas trágyázást alkalmazni mindaddig, míg a talaj elegendő ásványi anyaggal nem telítetik, miáltal nemcsak a megdülés fog megszűnni, de az ily földeken oly gyakori léha üres kalászkok is eltűnnek s épen ilyen ily földek válnak legkitűnőbb buzatermő talajjává. A megdülésnek egyedüli orvossága tehát a ritka vetés és a bő foszforsavtrágyázás.

Répatermelési tapasztalatok kötött agyaltalajon. Néhány évvel ezelőtt a répatetés idején kipróbáltam, hogy miként esirázik a répa, ha vetés előtt vízbe vagy trágyalébe áztatom be. Három parcella között az egyiket vízbe, a másikat trágyalébe áztatott, a harmadikat pedig nem áztatott maggal vettem be és nem esékely csodálkozásomra a trágyalébe áztatott mag néhány nappal hamarabb esirázott, mint a másik kettővel bevetett és a kikelt répa későbbi fejlődésének ideje alatt szemmel láthatóan erősebb volt, mint az utóbbiak, ezeknél 8 nappal előbb ért meg és 30%-al többet termelt. Ezen kísérletet a következő évben hasonló eredménnyel megismételtem és azóta minden évben ily trágyalébe áztatott répamagot vetek, de egyúttal minden táblában néhány sor be nem áztatott magot s így minden évben alkalmam van arról meggyőződni, hogy a be nem áztatott mag gyengébben esirázik, a belőle fejlődött répa lassabban fejlődik és kevesebbet terem, a gyökérrothadás pedig, mióta ezen eljárást alkalmazom, sohasem jelentkezett.

Az általam követett eljárás nagyon egyszerű könnyen kipróbálható; az általam elért eredmények alapján azt nagyon is ajánlhatom. Én a vetendő magot zsákba rakva egy-két napig fedett trágyalégdörbe teszem és a zsákot többször átforgattatom, mert az a felszínen uszik és átforgatás nélkül nem minden mag ivódik tele trágyalével. Áztatás után a kiszedett magot nedvesen is el lehet vetni, de ez nem feltétlenül szükséges. Ha később vetjük el, akkor alkalmas helyen vékony rétegben kiterítve megszáritandó az, nehogy penészedésnek induljon. Kipróbáltam egy a nedves, mint a szárított mag vetésnek előnyösebb voltát, de különbséget a kettő között nem találtam. Ha hosszabb ideig nem lehet vetni, a mag megszáritandó, nehogy esirázzon vagy penészesedjen. A répa alá adott istállótrágya alapszántására vonatkozólag is közölni kívánom tapasztalataimat. Évekkel ezelőtt az istállótrágyát mélyen szántottam a répa földön alá s egyidejűleg az altalajturó ekét is használtam és dacára annak, hogy a répa földet erősen kötött agyagon csak nehezen bírt kifejlődni. Midőn ezen tapasztalataim alapján az istállótrágyát próbaképen csak nagyon sekélyen szántottam alá, hogy ezáltal a talaj kötöttségét csökkentsem, a legnagyobb esőzések után is oly porhanyó maradt a répa föld felülete, hogy a fiatal növények akadálytalanul és erőteljesen fejlődhetek. Az istállótrágya sekély alászántásának másik előnye az, hogy a répa hamarabb felhasználhatja a benne nyújtott növényi tápanyagokat és azt, hogy mennyivel előnyösebb az ha a répa már fiatal korában erőteljesen táplálódik, azt hiszem nem kell bizonyítanom. A répatetés gyengeége fölött könnyen meg lehet vigasztalódni, de ha ez csak nyáron történik, akkor az aratott répának dús lesz ugyan a levélzete, de a gyökere alig lesz sokkal vastagabb a jól fejlődött sárgarépa-gyökérnél. Ugyanezen szempontból nagyon célszerű a répatételeket salétromozni, hogy így erőteljes fejlődésnek induljanak.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		6.20	6.40
rozsa		5.—	5.50
árpa		5.—	5.40
zab		5.—	5.20
lóher		—	—
burgonya		—	—
tengeri		—	—
bükköny		—	—
hajdina		—	—
fehérbab		6.—	—
tarkabab		5.—	—

Foulard-selyem 60 krajeártól 3 fnt 65 krajeártól méterenként blouzkokra és ruhákra, valamint »Henneberg-selyem« fekete, fehér és színes 60 krajeártól 14 fnt 65 krajeártól méterenként mindenkinek **bermentve és vámmentesen hához szállítva.** Minták postafordultával. Schveiczba a levelekre kétszeres bélyeg ragasztandó. G. Henneberg es. és kir. udvari selyemgyáros Zürichben.

Nyilt-tér.*

Ferenc József

keserűvíz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hasajtószer.

* a rovatan közlötekér nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Női felöltők

és
gallérok

csakis legujabb modellek
naponta érkeznek

Schütz áruházba.

Zalaegerszeg város határába
fekvő ház-, szőlő- és földcék-
ből álló ingatlanainkat

eladni

szándékozunk.

özv. Hagymásy Istvánné
és
Hagymásy Gyuláné.

**Egy jó házból való fiu
tanoncnak felvétetik**

UNGER ANTAL könyvnyomdájában Zalaegerszegen.

Hidegvérü kancák eladása.

A kisbéri m. kir. állami ménesbirtok igazgatósága tudatja, hogy a **Csáktornya-Szentilonán** f. 1902. évi szeptember hó 22-én tartandó lóvásáron a kisbéri ménes birtokon tenyésztett

18 számfelett hidegvérü kanca fog elárvereztetni.

A vásár helyén — az árverés megkezdése előtt — az eladandó lovakra vonatkozó részletes adatokat tartalmazó jegyzék fog kiosztatni.

Kályharaktár.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek és a magas arisztokráciának becses tudomására hozni, hogy itt **Zalaegerszegen, Ujváros-utczában 31. és 33. számú saját házhelyiségemben levő**

disz- és műkályha készítő telepemen és raktáromon

minden, a mai kor és divat kívánalmainak teljesen megfelelő s választékos készletben levő **disz- és műkályhák**, úgy a legújabb „**Secession**“ és „**Empirie**“ rendszerű, díszes kiállítású **kályhám**, valamint **építészeti diszitményeim** vannak és a szilárdságot kezeskedve, azokat a legjutányosabb árban kiszolgálhatom.

S mivel minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a szíves megrendeléseknél mind pontosság, mind ipartárgyaim kifogástalan minőségbeni kiszolgálásával magamnak a megelégedésteljes bizalmat minél jobban megnyerhessem: tisztelettel megjegyzem még azt is, hogy üzlettelepemen szintén az egyszerű s ugynevezett „**Szemes**“ kályhák is díszes és szilárd kiállításban és a lehető legolcsóbb árban kaphatók.

Ezeknél fogva a szíves megrendeléseket várva, becses pártolást kérek, s kiváló tisztelettel

Németh Gábor,
agyagdisz- és műkályha készítő.

Lakik Zalaegerszegen, Ujváros-utca 31., 33. szám alatt.

(Az 1896-iki ezredéves országos kiállításon kitüntetve.)

Bérbeadó üzlethelyiség.

Az **özv. Unger Domokosné**-féle házban egy

bolthelyiség,

melyben jelenleg **Unger Antal** könyvnyomdája van, az 1902. évi november 1-től kezdődőleg

kiadó.

Bővebb felvilágosítás **dr. Grünwald Samu** zalaegerszegi ügyvédnél nyerhető.

Megbízható utazók

kerestetnek egy igen keresett árucikk eladására. Nagy jutalék. Ajánlatok **F. D. H. 745.** cím alatt **Mosse Rudolphhoz** küldendő **Frankfurtban a. Main.**

832/v. 1902. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a zalaegerszegi kir. járásbírótság V. I. 594 számú végzése által **Simon Gyula** botfai lakós végrehajtó javára **Kupó Ferenc és neje** botfai lakósok ellen 375 K tőke, ennek 1902. évi június hó 19-től járó 8% kamata, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 856 K-ra becsült lovak, szarvasmarhák, gazdasági eszközök, takarmány és szalmás gabonából álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendelvényén, ennek a helyszínén, vagyis **Botfában** leendő eszközlésére **1902. szeptember 26. napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1902. szeptember 8-án.

Nemes Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Értesítés.

Van szerencsém a t. gazdaközönség becses tudomására hozni, hogy a külföld számára **lóher, lucerna** s egyéb

veteménymagvak

vételére nagyobb mérvű megbízatásom van és így azon helyzetben vagyok, hogy ezen cikkekért a **teljes napi árt mindenkor megfizethetem**, miért is felkérem a t. gazdaközönséget sziveskedjék nekem a nevezett cikkekből eladásra kerülő készleteit a mennyiség és az ár megjelölésével megmintázni.

Blumenschein Vilmos
gabonakereskedő.
Nagykanizsán.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy rőfös kereskedésemet feloszlatom, és ez okból hatóságilag engedélyezett

végeladást

tartok.

Siessen tehát mindenki e ritka alkalmat felhasználni, hol szükségletét fele pénzért fedezketi: mert a

végeladás csak rövid ideig fog tartani.

Tisztelettel

Farkas Ignác.

ad. 7495/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **özv. Hacker Leopoldné** végrehajthatónak **Kelemen Imre és Kis Julianna** végrehajtást szenvedők elleni 250 K tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, a boczöldi 137 sz. tjkvben Kelemen Imre tulajdonán felvett következő ingatlanokra: † 1491. hrszám alattira 22 korona. † 1662. hrszám alattira 72 korona; II. a boczöldi 370 sz. tjkvben † 1081. hrszám alattira 340 korona; III. a boczöldi 384 sz. tjkvben felvett ingatlanokból Kelemen Imréné Kis Juli 1/3-ad rész jutalékaira † 22 és 26 hrszám alattira 162 korona, † 1232. hrszám alattira 156 korona, † 1083. hrszám alattira 170 korona; IV. a boczöldi 754 sz. tjkvben † 698. hrszám alattiból Kelemen Imre és neje Kis Julianna 5/12-rész jutalékára 72 korona, ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltek és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi október hó 6-ik napjának d. e. 10 órakor Boczöldön** a községi háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 2 K 20 f, 7 K 20 f, 34 K, 16 K 20 f, 15 K 60 f, 17 K, 7 K 20 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alattjelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapír vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszegen, 1902. augusztus hó 9-én.

Rutich, kir. tszéki biró.

Keill-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Szagtalan

padló-viasz „Gloria”

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glaser”-Fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére. 1 doboz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók:

Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.

AKAGIA SZAPPAN AKACIA-arc krém 2 KOSZVENY ÉS CSUZELLEN KÉSZÍTMÉNYEK. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kalvin-tér.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZET POZSONY,
ÉS SANATORIUM (Cottage).
 Gyógyúrd helyi forrásban, természetes és szőlőtől védett. 200 kilométerrel túlsó, jól épült, regényes hegyi utak. Szigorúan individualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb lényelem. KIRÓDÓ ellátás, mérsékelt árak. Egész éven át nyitva. Prospektust és felvilágosítást küld. AZ IGAZGATÓSÁG.

Általában tudott dolog, hogy a szépség etérébére és formájára a legkínzóbb és legbirtosabb a FÜLDES-féle
MARGIT KRÉM
 Ár: 2 kor., kis fényű 1 kor., szappan 70 fillér, puder 1.20 kor.
 Készítő: FÜLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.
 Kapható minden gyógyszerárban.

Lammingene a legkedveltebb és legelőszélesebb hajfestő szer. Ár 5 koronás.
 A száznak és fogaknak legeslegjobb az **OSAN** k. 1.76 6s 88 fill.
 Czerny-féle keleti **RÓZSATEJ** a legjobb és legelőszélesebb szappan-szer. 1 üveg 2 korona. Ehhez Nyelen. balzsamszappan 60 fillér.
 Főszékhely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl. Ludwigstr. 6.

PLATSCHEK VILMOS
 ismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV. Központi Városház.

Parisi kiállítás: arany érem!
FERNOLENDT
 Cipőfénymáz, legjobb fénymáz a világon, a cipőnek gyorsan esztét. fekete fényt ad és a bőrt is tartóssá teszi.
 Alapítva 1832. - Gyártó raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 21. - Mindenütt kapható.

SCHWANHÄUSSER irodai cikkei
 RENDBET TARTANAK - IDŐT TAKARITANAK
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I., Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
 (ORTHOPAEDIAI MŰINTÉZET)
 Budapest, VII., Kerepest-út 32. (a Rókus-kórházzal szemben).
 Sörvénytől, műlámból, rútzok, harkótok, stb. Orvos-sebészeti műszerek, bétzerek, betegápolási cikkek.
 Gummi és halhólyag kátonlegességek.
 Árjegyzék szét birtókban ingyen.

PFAU FÉLE COGNAC A LEGJOBB

Vérgyógyítás - Hemopatia.
 Feltalálja és egyedül megkezele: Dr. KOVÁCS J. egyet. orvost. Budapest, V., Váci-körút 18.
 Ismertető füzet 1 kor. bérmentve.
 Mi helybeliek Budapestben a **NEW-YORK** kávéházban (Graschéb-körút 9-11.) találkozunk.
 Estánként honvédzenekar.

28 ÉV ÓTA!
 AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRASA
MAUTNER ÖDÖN
 CS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSÉF BUDAPEST
 ANDRÁSSY-ÚT 23. sz. és ROTTENBILLER-UTCA 32.
 KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL PARIS SZÁLLODA
 Szállodás: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÚT 25.
 100 szoba 1 főtől fejlebb kiszolgálással együtt. Fürdő, elegáns kávéház, étterem és sörözők a házban. Vilamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok fele.
 HIRDETÉSEKET • REKLAMOKAT szakszerűen, pontosan és legelőszélesebben közöltek az összes lapokban az **ALTALÁNOS TUDÓSÍTÓ** hirdetés osztálya Budapest, VII., Erzsébet-körút 64.
 Tisztafogás: LEOPÓLD GYULA, szerkesztő.

BAYER-féle **MAGYAR TURISTA-TAPASZ**
 tyukszem, bőrkéreg és bőrkeményedés ellen legjobb és legbirtosabb szer. - Egy tekercs ára 80 fillér. 1 kor. üvegben (bőr bérmentve) külti az egyedül készítő: **VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR** Budapest, VI., Andrásy-út 84.
 Kapható gyógyszerárakban és drogueriákban.

The Freshams
 Életbiztosító társaság
 Magyar országban működik 1865 óta.
 Igazgatóság a társaság saját palotájában Budapest, Erzsébet-utca 56b.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
 téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.
 Elsőrangú kénes hővízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb lezár. fürdővel, pompás ásványvíz-uzodákkal, kádfürdővel, - 200 kényelmes lakosztállyal.
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

SZABADSÁGMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT
 BUDAPEST, VI. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
 FELVILÁGOSÍTÁS DÍJTALAN
 Dr. Kovács **KÉZPASZTA** csak a főtől való védjeggyel valódi, 3 nap alatt minden kezét gyöngésdől és fenehré varázsol. 1 üveg 1.20 kor. Hozzávaló szappan 1 kor.
 Fő- és székhely: raktár: Dr. KOVÁCS ERNŐ gyógyszerész és Hatalostára, Budapest, VI., Gyár-utca 17. szám.
 Megjelenet. TOLETTÉ TITKOK kivanatán ingyen és bérmentve.

JENCS-féle **MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID** lovak és szarvasmarháknek
 Az általános köznevelési forrás. Kattintva, erősítő teszi, megerősíti a lábát merő bántalmazás, az intenzív és az u. n. pótkor. - Ár 2 korona. Postán 2.60 kor. beküldése után bérmentve küldi.
JENCS VILMOS gyógyszerész BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZ.

Az összes létező és bárhol hirdetett gyógyszerek megrendelhetők **ZOLTÁN BÉLA** gyógyszerésztárában Budapest Szabadságtér és Sétány-utca sarkán

A legjobb órákat legelőszélesebb és legbirtosabb készítőket **RÉSZELETFIZETÉSRE** szigorúan szabott árakban szállítja Magyarországra a nemzeti első és legnagyobb üzlet: **BRAUSWETTER JÁNOS** kronométer-órák SZÉKESDÉN.
 Árjegyzék 2000 káppal ingyen és bérmentve.

LE DÉLICE „Le Délice”
 legjobb Vergé cigarettapapír,
 legkedveltebb Vergé szivarkahüvely.
 Egyszer meggyújtva, a cigaretta a nélkül, hogy kialudna, egész végig ég.
 Mindenütt kapható.

Különlegességi gyártmányok **Szivattyúk és Mérlegek**
 mindenféle mindenféle
 I. Wallfischg. 14. GÁRVENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

SANTAL EGGER
 Legbirtosabb orvosok által ajánlott szer a különböző betegségekre. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kalvin-tér.

Egyedül valódi angol

BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyjoltalma alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rehiitsch-Sauerbrunn.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható.
1. A tüdőnek és melnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségénél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgöresöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénésznél, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfögést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg esodás gyógyszer minden sebre, úgymint hópörösenés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészek, ruh. kosz és kiütések, megszünteti továbbá a fűfűjást, zúgást, szalagatást, köszvényt, fűlfűjást stb. Tessék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyarból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postállomására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved?

mikor önnek a biztos gyógyulásra a **legrégibb sebeknél** is kilitása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használhatók: a gyermekágyasok mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sósész, dagadt lábaknál, sőt csontszűrés is; ütött, szűrt, lött, vágott és roncsolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebesedett lábaknál. **Egett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vér daganatot, fűlbajt és a gyermekek sebesedését stb., stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében.** 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „Örangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada“ beégetve legyen.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható, amellyel teljesen ártatlan, világhírű személ, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Örangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

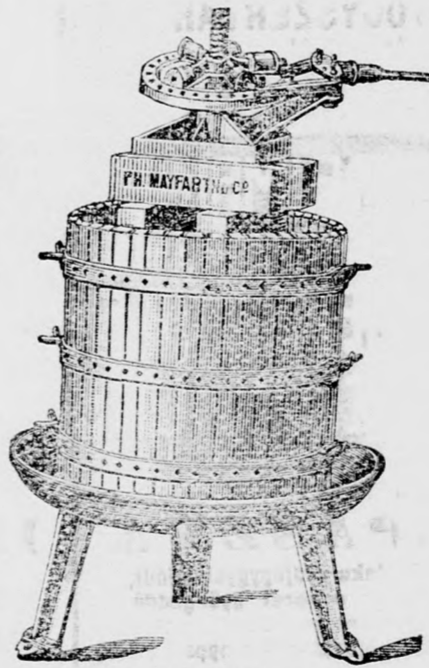
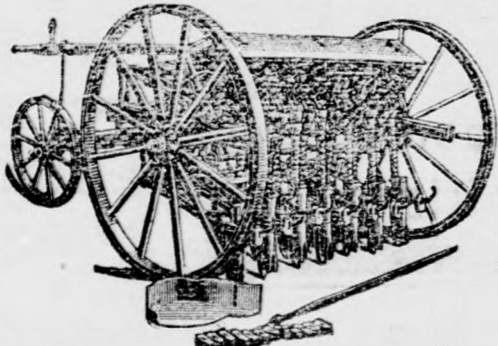
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval.
A munka képesség 20% nagyobb, mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók.**Szőlő és gyümölcs zuzók**

és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „SYPHONIA“ gyümölcs és szőlővessző permézők.

szőlő ekék.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű
„AGRICOLA“

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerék nélküli, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mindamellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. — A lehető legnagyobb munka, idő- és pénz megtakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket szena- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, eséplégek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és horonákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

gazdasági gépgyárak, vasöntödékek és vashámorművek

Alap. 1872.

BÉCS, II/1 Taborstrasse 71. 850 munkás.

Kitűntetve több mint 400 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.
Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.

Jegyzéke

az 1902. év őszen és az 1903. év tavaszán
eladásra kerülő gyümölcsfa oltványoknak.
Alma.

A gyümölcs fajta neve	érés ideje	Kiadható mennyiség drb.
Bauman renet	dec.—márc.	192 drb.
Casseli nagy renet	febr.—ápril.	241 "
Entz-féle rozmarin	dec.—márc.	156 "
Gasdonki renet	dec.—tavaszig	129 "
Kanadai renet	dec.—febr.	180 "
Karmeliták renetje	nov.—febr.	268 "
Kewi izletes	okt.—febr.	258 "
Muskatály renet	dec.—febr.	158 "
Nemes maszenszki	dec.—tavaszig	134 "
Nemes sóvári	okt.—dec.	191 "
Orleansi renet	nov.—márc.	153 "
Piros astrakani	augusztus	221 "
Szürke francia renet	nov.—jan.	159 "
Ribston peppin	dec.—márc.	184 "
Téli arany parmen	okt.—jan.	714 "
Téli piros pogácsa	nov.—ápril.	179 "
Téli piros calvil	nov.—dec.	178 "
Téli fehér calvil	nov.—márc.	284 "
Téli fehér tafota	dec.—május	212 "
Török Bálint	nov.—ápril.	285 "
Tükör alma (Nyári fontos)	augusztus	167 "
összesen:		4643 "

Körte.

Amanalis vajkörte	aug. vége	96 "
Arabitka	jul. második fele	194 "
Erdei vajkörte	október	146 "
Nyári Kalmár körte	augusztus	58 "
Stuttgarter keeskeör	aug.—szept.	286 "
Téli esperes	nov.—márc.	224 "
összesen		1004 "

Szilva.

Ageni szilva	szeptember	1332 "
Bleue de Belgique	szeptember	11 "
Kirke szilvája	augusztus	937 "
összesen		2280 "

Cseresznye.

Kóburgi korai	május vége	514 "
Disznódi fűszeres	julius eleje	644 "
Fekete sas	junius közepe	5 "
Hedelfingeri óriás	junius vége	984 "
Mezeli ropogós	junius vége	406 "
Nagy fekete ropogós	junius vége	490 "
Nagyhercegnő	julius eleje	723 "
összesen		3766 "

Meggy.

Északi meggy	julius közepe	63 "
Pandi meggy	junius vége	300 "
összesen		365 "

Kajszin barack.

Nagyszombati	julius eleje	195 "
Nanci	julius közepe	557 "
Magyar legjobb	julius eleje	469 "
összesen		1221 "

Őszi barack.

Amsden	aug. eleje	58 "
Arkansas	aug. közepe	17 "
Gyümölcskertek királynéja	szept. közepe	392 "
Harper korai	aug. közepe	9 "
Honeywell	aug. vége	319 "
Lindley	szept. eleje	32 "
Lord Palmerston	okt. eleje	35 "
Vozerle duranci	aug. vége	45 "
összesen		907 "

Mandula.

Papirhéju		93 "
összesen		93 "

Az oltványok árai:

I. oszt. magastörzsű fák darabja	80 f
II. oszt. magastörzsű és I. oszt. félmagas törzsű fák darabja	60 f
II. oszt. félmagas törzsű fák darabja	40 f
Oltóvesszők darabja	4 f

Csomagolás önköltségen számítatik.
A gyümölcsfáknak őszi vagy tavaszi szállítási tására megrendelések f. 1902. évi december 10-ig fogadtatnak ei.

A kishéri m. kir. állami ménésbirtok igazgatósága.